ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України
17 травня 2021 року № 321

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ «КОСА ФЕДОТОВА»

2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Коса Федотова» (далі – Заказник) оголошено Указом Президента України від 20.08.1996 № 715 «Про оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення».

1.2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.3. Заказник загальною площею 1910 гектарів розташований в адміністративних межах Мелітопольського (кол. Якимівського) району Запорізької області: 234 га на землях запасу Запорізької обласної державної адміністрації (далі – Землевласник) – суходільна частина коси від огорожі бази відпочинку «Меліоратор» біля села Степок до межі з Херсонською областю (категорія земельної ділянки – землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення); 1676 га – землі водного фонду навколо коси, з лівого боку (від межі Кирилівської селищної ради в напрямку до межі з Херсонською областю) акваторія Азовського моря шириною 1 км від урізу води, з правого боку – акваторія Утлюцького лиману шириною 1 км від урізу води).

1.4. Територію Заказника відповідно до Указу Президента України від 10.02.2010 № 154 «Про створення Приазовського національного природного парку» включено до складу Приазовського національного природного парку (далі – Парк) з вилученням у землекористувачів (суходільна частина) та без вилучення (акваторія Азовського моря з лівого боку заказника).

1.5. Парк несе відповідальність за належне утримання території Заказника та дотримання встановленого цим Положенням режиму.

1.6. Територія Заказника відповідно до Проекту організації території Приазовського національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів (далі – Проект організації території), затвердженого наказом Мінприроди 13.08.2014 № 261, відноситься до зон: регульованої рекреації (суходільна частина Заказника, акваторія Утлюцького лиману та Азовського моря шириною 1 км від урізу води навколо коси); стаціонарної рекреації (суходільна частина площею 10 га); господарської зони (акваторія Азовського моря шириною 1 км від урізу води з лівої сторони Заказника).

1.7. Землевласник та Парк на території Заказника в своїй діяльності керуються Конституцією України, Земельним, Лісовим та Водним кодексами України, Законами України «Про охорону навколишнього природного

середовища», «Про природно-заповідний фонд України», Положенням «Про Приазовський національний природний парк», іншими нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Заказника.

1.8. Межі Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж Заказника його межі визначаються відповідно до Проекту створення Заповідника.

1.9. Юридична адреса Парку: вул. Івана Алексєєва, 1, м. Мелітополь, Запорізька область,72319.

Фактична адреса Парку: вул. Івана Богуна, 47, м. Мелітополь, Запорізька область, 72319.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник оголошено з метою забезпечення охорони та збереження унікальної піщаної коси на північному узбережжі Азовського моря, яка входить до водно-болотних угідь загальнодержавного значення, з водно-болотною і степовою рослинністю (астрагал дніпровський, тамарикс струнký, катран приморський, морківниця прибережна, кермек Гмеліна, кермек широколистий, ферула чорноморська та інші ендемічні та рідкісні види рослин) та місцями гніздування чисельних видів водно-болотних птахів.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

збереження в природному стані піщаної коси на північному узбережжі Азовського моря з унікальною водно-болотною і степовою рослинністю та тваринним світом, місць гніздування водоплавних птахів;

збереження умов для відтворення, відновлення чисельності та генофонду рідкісних та типових рослин і тварин;

організація систематичних спостережень за станом природних комплексів та об'єктів на території Заказника;

проведення комплексних досліджень з метою розроблення наукових основ їх збереження та ефективного використання Заказника;

сприяння екологічній освітньо-виховній роботі серед населення;

створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності з додержанням вимог режиму території Заказника;

підтримка загального екологічного балансу в регіоні.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що

суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим Положенням, і загрожує збереженню природного комплексу, у тому числі:

рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також полювання;

будь-яке будівництво, що може вплинути на зміну характеру місцевості, ландшафтів і не пов'язане з охороною території Заказника та розміщення тимчасових об'єктів і споруд (окрім наметів громадян у спеціально визначених Парком місцях);

передача у господарське та будь-яке інше використання земельних ділянок, надання земельних ділянок під забудову;

розвідувальні, підривні роботи, розробка усіх видів корисних копалин, порушення ґрунтового покриву;

знищення та пошкодження форм рельєфу, збір відбитків викопної флори і фауни, розорювання земель за винятком заходів по обмеженню розповсюдження пожеж;

будь-яке засмічення та забруднення території Заказника та його водних об'єктів;

зберігання та застосування на території Заказника пестицидів та агрохімікатів, за винятком окремих ситуацій, коли є загроза існуючому природному комплексу у встановленому порядку на підставі рішення науково-технічної ради Парку;

знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву, в тому числі заліснення та залуження степових ділянок, за винятком проведення заходів з відновлення природних комплексів;

знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'янистої рослинності;

знищення та заготівля водної рослинності, виїмка ґрунту, за винятком заходів біологічної меліорації, що здійснюються в установленому порядку на підставі рішення науково-технічної ради Парку;

збирання лікарської, технічної, пряно-ароматичної сировини з дикорослих рослин та грибів, рідкісних, які підлягають охороні на відповідній території, та занесених до Червоної книги України видів рослин і грибів, та їх частин;

збір ботанічних та зоологічних колекцій за винятком проведення досліджень у рамках Програми Літопису природи Парку та формування ним наукових колекції об'єктів рослинного та тваринного світу;

інтродукція нових видів рослин та тварин;

сінокосіння, випасання худоби, влаштування таборів для худоби та птиці, їх прогін через територію Заказника;

знищення та відлов всіх видів тварин, в тому числі водних живих об'єктів, розорення або в інший спосіб пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин (нір, барлогів, гнізд, інших сховищ та жител), збір яєць, пуху;

усі види діяльності, що можуть призвести до погіршення кормової бази тварин та умов їх існування;

добування водних біоресурсів за винятком науково-дослідного лову у господарській зоні та любительського рибальства з берега;

перебування громадян на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин за винятком дозволеного цим Положенням науково-дослідного та любительського рибальства;

використання катерів та човнів з двигунами, за винятком тих, що використовуються спеціальною адміністрацією Парку, державних контролюючих, прикордонних, правоохоронних та рятувальних органів та служб для виконання службових завдань та організацій, які здійснюють науково-дослідне рибальство у відповідній функціональній зоні Парку в акваторії Азовського моря;

причалювання до берега Заказника та пересування по його акваторії будь-яких плавзасобів, крім плавзасобів Землевласника та Парку, державних контролюючих, прикордонних, правоохоронних та рятувальних органів та служб, а також організацій, які здійснюють науково-дослідне рибальство у відповідній функціональній зоні Парку в акваторії Азовського моря;

неорганізований відпочинок у невизначених Проектом організації території місцях;

організація масових спортивних та туристичних заходів без погодження з спеціальною адміністрацією Парку;

в'їзд та стоянка на території Заказника всіх видів транспорту без перепустки Парку, за винятком службового транспорту Землевласника, Парку, державних контролюючих, прикордонних, правоохоронних та рятувальних органів та служб у ході виконання ними своїх службових завдань, а також транзитного транспорту по дорозі до Херсонської області;

розведення багать поза відведеними для цього місцями;

порушення режиму прибережних смуг та водоохоронних зон;

експлуатація атракціонів та засобів, які використовують двигуни внутрішнього згоряння;

У період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах).

Інші види діяльності, що може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів або зменшити природну, екологічну чи рекреаційну цінність території Заказника.

3.2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється:

використання його території у природоохоронних, науково-дослідних, естетичних, освітньо-виховних, рекреаційних, оздоровчих цілях;

здійснення заходів щодо збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів по запобіганню змінам природних комплексів Заказника внаслідок негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

виробнича практика студентів природничих факультетів за погодженням з спеціальною адміністрацією Парку;

регулювання чисельності окремих видів тварин згідно з встановленим порядком;

любительське рибальство з берега, від бази відпочинку «Золотий берег» до межі з Херсонською областю;

відпочинок громадян у місцях, відведених для баз відпочинку, санаторіїв-профілакторіїв, оздоровчих дитячих таборів та на намивних пісках без рослинного покриву (пляжах) із додержанням режиму Заказника у межах допустимого рекреаційного навантаження, визначеного Проектом організації території Парку;

здійснення протипожежних і санітарних заходів та обмеженої господарської діяльності, що не суперечать вимогам пункту 3.1 цього Положення.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих Запорізькою обласною державною адміністрацією у межах лімітів, установлених Міндовкілля.

3.4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється спеціальною адміністрацією Парку.

3.5. На Парк у межах Заказника оформляється охоронне зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Заказник, Землекористувача або його назви, Землекористувач зобов'язаний повідомити про це уповноважений на те орган у сфері охорони навколишнього природного середовища з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

3.6. Режим охорони території Заказника враховується при розробці регіональних та інших планів, проектів, схем з розвитку будівництва, землевпорядній документації тощо.

3.7. Державний контроль за додержанням режиму Заказника здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.8. Громадський контроль за додержанням режиму Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

3.9. Органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні й збереженню Заказника, виконанню покладених на нього завдань.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порушення режиму території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводяться відповідно до законодавства.

Директор Департаменту природно-заповідного фонду **Едуард АРУСТАМЯН**